

Mentannarnevndin ikki samd við landsstýrinum:

Kortanei til monopol útvarp og sjónvarp

Stendur tað til mentannarnevndina hjá lögtinginum, so kunnu føroyingar í næstum vænta sær nærvörp av ymsum slag. Nevndin er ikki samd við landsstýrinum í, at einkarrætturin hjá almennu vörpunum skal varðveitast, men mælir beinleiðis til at taka hann av

EIRIKUR LINDENSKOV

Landsstýrið legði herfyri fram uppskot um broytingar í útvarps- og sjónvarpslógnum. Fleiri høvdu kanska vænta, at nú fóru broytingar at koma í, eitt nú ein liberalisering eins og í øðrum londum, har tey eru farin burtur frá almennum einkarrætti á fjølmiðlaskipnum. Men so var ikki. Uppskotið frá landsstýrismanninum í

fjølmiðlamálum, Sámali Petur í Grund, gekk m. a. út uppá at varðveita einkarrættin.

Undir fyrstu viðgerð í tinginum kom fram, at tingmenn als ikki vóru so sannførdir, sum landsstýrið um, at best var at hava einkarrætt, umenn fleiri hildi, at vit skulu hava eitt gott alment útvarp og sjónvarp.

Hetta hevur mentannarnevndin eisini tikið til sín,

nú hon hevur skrivað álit í hesum máli. Undir viðgerðini hevur nevndi tosað við landsstýrismannin í mentamálum, Sámali Petur í Grund, við útvarps- og sjónvarpsstjórnarar og við umboð fyri nevndina, sum í 1991 skrivaði álit um útvarp, sjónvarp og aðrar fjølmiðlasurningar. Tann nevndin mælti til at taka av einkarrættin og til aðrar heldur viðgongdar broytingar.

Mentannarnevndin hevur eisini verið á vitjan í út- og sjónvarpinum.

Nevndin erriki nøgd við uppskot landsstýrissins. Hon heldur, at uppskotið als ikki fevnir um allar teir spurningar, sum ein slík lóg eigur at fevna um. Hon heldur ikki, at orðingarnar eru nóg greiðar, og heldur ikki, at viðmerkingarnar til

greinarnar nóg týðuliga greiða frá uppskotinum. Fleiri av nevndarlimumun kunnu heldur ikki taka undir við fleiri av ásetingunum í lógaruppskotinum.

Nevndin hevur eisini viðgjørt spurningin um vit eiga at hava tvær lógir á økinum - eina fyri útvarpið og eina fyri sjónvarpið. Nevndin heldur, at betur hevði verið, um vit bert høvdu eina lóg.

Men nevndin er samd um, at vit eiga at hava eitt megin útvarp og eitt megin sjónvarp, sum verður stuðlað á figgarlógini. Men nevndin heldur eisini, at onnur skulu fáa loyvi at senda útvarp og sjónvarp í Føroyum, to útán at hetta skal kosta nakað fyri tað almenna. Ti mælir nevndin til, at neyvar reglur og ásetingar um sendiloysvi til nærvörp verða gjørdar.

Tá landsstýrið legði upp-

Jógvan Adolf Johannesen
er formaður í Mentannarnevndini

skotið fyri tingið, varð sagt, at landsstýrið hevði brúkt álitid frá nevndini í 1991 sum grundarlag. Fleiri menn vísu tá á, at hetta kundi ikki vera so, ti uppskotini lógu alt ov langt frá hvørjum øðrum. Mentannarnevndin heldur tað sama, og hevur ilt við at siggja, hvørja ávirkan hetta tilfar hevur havt á uppskotið, við tað at spurningarnir í álitinum als ikki eru tikin við í tilfarið, sum landsstýrið hevur lagt fyri tingið saman við hesum uppskoti.

Mentannarnevndin hevur umhugað at gera broytingar í uppskoti landsstýrissins, men kom til ta niðurstøu, at

hetta er eitt arbeiði, sum landsstýrið eigur at gera og heitir tí á landsstýrið um at gera nýtt uppskot til lögtingslóg, sum ásetur allar heimildir í sambandi við útvarp og sjónvarp.

Nevndin heitir á landsstýrið um at taka við tey sjónarmið, sum verða førd fram í hesum álitgi og álitinum frá 1991 og leggja lógaruppskotið fyri tingið í seinasta lagið 1. oktober 1996.

Δ

Føroysku eygleiðararnir í bankakanningini:

Ivi sáddur um bankakanningina

Av tí at ivi seinastu tíðina er sáddur um rættartrygdina hjá teimum, sum sulu avhoyrast í sambandi við bankakanningina, vilja báðir teir føroysku eygleiðararnir í bankakanningini, Bjarni Djurholm og Helena Dam á Neystabø hava lögman at seta lógmaráðnum spurningar. Spurningarnar hava tey bæði sjálv formulerað:

Bjarni Djurholm, lögtingsmaður fyri Følkaflokkin er hin eygleiðarin í bankakanningarnevndini.

EIRIKUR LINDENSKOV

Í seinastuni er ivi sáddur um rættartrygdina hjá teimum, sum skulu avhoyrast ella kannast í sambandi við bankakanningina. Hetta halda føroysku eygleiðararnir, Helena Dam á Neystabø og Bjarni Djurholm vera sera óheppið og vilja tey hava lögmann at seta lógmaráðnum nakrar spurningar, sum kunnu fáa greiðu á hesum.

I skrivi til lögmann siga tey, at sambært tíðindum í fjølmiðlunum fer hesin ivi at hava við sær, at kanningarúrslitið ikki fer at kunna nýtast sum stóð fyri møguligari staðfesting av rættartilgumi ábyrgd mótvegis teimum myndugleik-

um, fyrítøkum og persónum, sum eru involverað í kannningina.

Tey bæði halda, at eru hesar metingar rættar, so er lógargrundarlagið undir kanningini ónøkandi. Hetta halda tey vera sera álvarsligt, og heita tey tí á lögmann skjótast at venda sær til lógmaráðið, og senda tey lögmanni samstundis eitt uppskot til skriv til lógmaráðið.

Kann úrslitið brúkast?
I uppskoti til bræv siga teir báðir føroysku eygleiðararnir:

«I henhold til udtalelser til pressen fra bisidderne, sagkyndige og andre, er der i øjeblikket tvivl om retssikkerheden hos de parter,

der er involveret i undersøgelsen af den færøske banksag.

Således som sagen foreligger oplyst, kan man umiddelbart få den opfattelse, at undersøgelsen i den nuværende form er mangelfuld og ikke i tilstrækkelig grad respekterer fundamentale retssikkerhedsprinciper.

Ifølge disse forlydender kunne dette medføre, at det arbejde kommissionen i øjeblikket udfører er forgæves, idet et eventuelt resultat ikke kan anvendes til det planlagte formål.

For at den færøske offentlighed ikke helt skal miste tilliden til den mellem Danmark og Færøerne indgåede aftale om undersøgelsen af

banksagen, skal man hermed fremkomme med nogle uddybende spørgsmål, soj ønskes besvaret hurtigst muligt, idet det for Færøerne har vital betydning at nå frem til en afklaring af holdbarheden af førnævnte udtalelser.

1) Kan resultatet af undersøgelsen anvendes til at foretage en vurdering af spørgsmålet om et eventuelt retligt ansvar, selv om man ikke har iagttaget bestemmelserne i retsplejeloven om offentlighed, vidnepligt/ansvar og en eventuelt sigtet persons rettigheder?

2) Kan den manglende iagttagelse af disse bestemmelser medføre, at oplys-

ingerne, som er tilvejebragt af undersøgelseskommissionen, ikke bvliver taget i betragtning i forbindelse med eventuel kommende retssag?

3) Kan den særlige fremgangsmåde med hensyn til tilvejebringelse af oplysninger i henhold til lovens bestemmelser medføre, at undersøgelsen bliver tilsidesat, som værende uden retsvirkning af menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg?

Bjarni Djurholm sigur, at hann heldur tað vera av sera stórum týðningi at fáa svar upp á hesar spurningar. Hann sigur eisini, at tey við vilja hava gjørt sær tann ó-

mak, at lata landsstýrinum eitt uppskot um, hvussu spurningar landsstýrissins til lógmaráðið skulu ljóða, fyri at tey skulu verða tikin í álvara.

- Eg havi fleiri ferðir vent mærl landsstýrið og bara tingið okkurt tilvildarligt svar. Men hetta er av so stórum týðningi, og vóna vit, at lögmaður tekur hetta í álvara og skjótt fær avgreitt málið, sigur Bjarni Djurholm, lögtingsmaður fyri Følkaflokkin, sum er annar føroyski eygleiðarin í bankakanningini.

Δ

Helena Dam á Neystabø, formaður í Sjálvstýrisflokkinum er annar eygleiðarin í bankakanningarnevndini.